

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ÉS NYOMDACluj, Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Az „UJ KELET” telefonjai

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal — — — 977
Zs. N. Sz. — — — 558A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
sendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ISZIDO-POLITIKAI-HAPTALAP

Romániában

Egész évre — — 450

Félévre — — 240

Negyedévre — — 130

Egy hónap — — 45

Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 2 lei

Csehszlovákiában

Egy hónapra — — 12 ct

Egy szám — — 1 ct

VI. évfolyam, 19. szám

Cluj -- Kolozsvár, 5683. Adar 24.

1923. március 12. Hétfő

Vad ökölharc a kamarában

Harminckét képviselő megsebesült. Megkezdődött a „technikai” obstrukció. Kizárták hét ellenzéki képviselőt. Megakadályozták a parasztok fővárosba utazását. A beszarábiai liberálisok váratlanul háttámadták a kormányt. Lemondott a kamara elnöke

A nemzetgyűlés viharos napjai

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A nemzetgyűlés viharos első két napján a kormánynek keservesen kellett tapasztalnia, hogy az alkotmányreform napirendretüztésével az ellenzék olyfokú elkeseredését váltotta ki, amely nem riad már vissza a legszelsőségesebb eszközöktől sem. A parlament a pénteki és szombati napon valóságos harcát képét nyújtotta, erős rendőri és csendőri készenlétnek kellett a rendet helyreállítani. Ilyen véres verkedések színhelyét talán sohasem volt még a román törvényhozás háza. A távirati jelentések szerint csupán a ma délutáni ülésnek harminckét könnyebb-súlyosabb sebesültje van és a hangulat a kormány és az ellenzék körében lankadatlanul harcias. Súlyos események játszódtak le és súlyos kijelentések hangzottak el, olyan súlyosak, hogy nem tudni, vajjon elég szilárd-e a kormány helyzete ahhoz, hogy el ne sodorja a felkavart vihar. Az ellenzéki deklarációkat, főképpen a Maniuét, oly megilletődöttséggel hallgatta végig az egész nemzetgyűlés, hogy, mint az egyik bukaresti lap megjegyzi, még a trónbeszédék alkalmával sem volt ilyen halotti csend a teremben. Az indulatok csak ezután robbantak ki. Megkezdődött a technikai obstrukció. Legnagyobb meglepetése volt a nemzetgyűlés első két napjának a beszarábiai liberális képviselők magatartása, akik valósággal puccszerűen támadták háttá a kormányt. Maga a kamara elnöke fordult szembe a kormánnyal és lemondásával szolidaritást vállalt az obstruáló ellenzékkel. A közeli napok eseményei elé feszült érdeklődéssel tekint az ország közvéleménye. A belpolitikai helyzet fordulóponthoz érkezett.

Az eseményekről itt következik tudósításunk:

A nemzetgyűlés első napja

Bukarest, márc. 10. Tegnap délután került a kamara napirendjére az alkotmányreform tárgyalása és megkezdtek annak általános vitáját. Amint előrelátható volt, a nemzetgyűlés első ülése a legizgalmasabb jelenetek között folyt le és az ellenzék, elsősorban a szövetséget nemzeti párt és parasztpárt, megkezdte az obstrukciót. A nap izgalmai a külsőségekben is megnyilvánultak.

A parlament körül

Már a kora reggeli órákban csendőrsztagok jelentek meg és elhelyezkedtek a környező utcákban. A parlamenti testőrséget is megerősítették. Nicoleanu tábornok, Bukarest főparancsnoka és Davidovlu tábornok, téparancsnok személyesen intézkedtek a csapatok elhelyezkedéséről. Az egész rendőrséget készenléthe helyezték a szabadnapos rendőroket is a rendőrlaktanyába vezényelték, a parlamentben pedig az ügyészség képviselői is megjelentek. A közönség hatalmas tömegekben tödült a kapuk felé.

Az ülésteremben

A padsorok sűrűn megteltek képviselőkkel akiknek teljes számából alig 4—5 hiányzott. Nagy érdeklődéssel fogadták a nemzeti párt tagjait, akik ennek a parlamentnek az ülésén első ízben vettek részt. Elsőknek Dan Sever, Pop-Ciceo István, Man Ielkés, Popovici Mihály és Maniu Gyula érkeztek meg. A miniszteri ülések kivétel nélkül foglaltak, a karzatok roskadásig zsúfoltak hallgatósággal. A

visszafojtott izgalmak csendjében belép a terembe Bratianu Jonel miniszterelnök. A többség mintegy parancsszóra felugrik, hatalmas tapsal és éljenzéssel ünnepl vezérét. Az ellenzék ellentüntetése sem kevésbé hangos. Kórusban ismétli:

— Le az urnatolvajokkal! Le a választások silkszatóival!

Pontban három órakor Doleanu elnök megnyitja az ülést. Napirend előtt Beteanu liberális disszidens interpellál a beszarábiai események miatt.

— Hotinban — mondja — a csendőroek nyole parasztot ugy vertek meg, hogy egyesek belehaltak sérüléseikbe, a többiek kórházakban fekszenek.

Az ellenzék felháborodva tüntet. A miniszter válaszában azt mondja, hogy Beteanu szavaiban nem ismeri fel a román lelket. E szavakra újabb lárna keletkezik. Utána Ioan a cadrlateri és Sponisteanu a floscajog adu megváltást szöve. majd áttérnek az alkotmányreform általános vitájára, Elnök jelenti, hogy Maniu Gyula deklarációt kíván felolvasni. Maniu a szónoki emelvényre lép, az ellenzék lelkesen tüntet, a többség replikázik.

Pavel Bratanu: Fogják be a szájukat. A megválasztott képviselők tapsolnak, nem a kinevezettek.

Megkezdődik az obstrukció

Hatalmas taps és éljenzés követi Maniu szavait, utána Pan Halipa az 51 beszarábiai képviselő közül 27-nek a nevében olvassa fel deklarációját, amely lényegében egyezik Maniu Gyula nyilatkozatával.

Mihalache: 51 közül 27!

Leanca: 27-et megválasztottak, a többiket urnalopással kineveztek.

Buzdugan: A martírizált Beszarábia!

Az erdélyi nép nevében

Popovici Mihály szólal fel ezután és kijelenti, hogy **Erdély megtartja a maga külön szerveztségét, míg egybe nem ül az igazi nemzetgyűlés, az általános választójog alapján.** Popovici felszólalása alatt a miniszterelnök szorgalmasan jegyez.

Egy kormánypárti szocialista

Az ellenzéki deklarációk során **Buenaru** erdélyi képviselő szólal fel, aki magát független szocialistának nevezi és kijelenti, hogy a kormány alkotmánytervezete megfelel az ország érdekeinek és azt elfogadja. Buenaru az ellenzék gunyos megjegyzései közben távozik a szószékéről. Szóváltás támad az ellenzék és kormánypárt között, az ellenzékiek követelik, hogy Buenaru távozzék az ellenzék közeléből. Bratianu Jonel miniszterelnök szólni kíván, de a zajban nem jut szóhoz. Elnök szünetet ad.

Az ülés újra való megnyitása után az ellenzék tovább tüntet Buenaru ellen. Bratianu miniszterelnök nagy lárna közben lép a szónoki emelvényre. A többség tapsol, az ellenzék fűsiketítő lármát csap. Éles fűtyöket hallani, majd szírenákat, kerapelöket és trombitákat vesznek elő és a pokoli lárna közepette a padokat rugják és könyvekkel az asztalokat csapkodják. Többen cukorkákat és szerpentint hajigálnak a miniszterelnök felé, az ellenzék egy csoportja pedig dr. Lupu vezetésével „Éljen a király” kezdetű dalt énekl.

A miniszterelnök beszél, de a fűsiketítő

A román nemzeti párt és a parasztpárt — kezdi Maniu Gyula — nem ismeri el ennek a parlamentnek sem törvényességét, sem illetékességét, hogy alkotmányt adjon az országnak. Ezért nem vesz részt a tárgyalásokon és csak azért jelent itt meg, hogy utolsó kísérletet tegyen a törvénytelen megakadályozására és utójára figyelmeztesse a kormányt a súlyos következményekre, amelyekért egyedül a többség felelős. Az alkotmány a nemzeti szupremácia legfelsőbb megtestesítője, a szuverenitás az állam faktorai csak ennek alapján gyakorolhatják a nemzet nevében. Következésképpen azt csak a nemzet igazi képviselője, igazi alkotmányozó nemzetgyűlés alkothatja meg.

Az egységesítés a gyulafehérvári és kisenev nemzeti tanácsok nagygyűléseinek határozatai alapján jött létre, az új alkotmányban ezeket nem lehet figyelmen kívül hagyni. Az „egységesítő deklarációkat” a regáti kormány elfogadta és szankcionálta azokat öfelsege is. Ezeknek a határozatoknak a szelleme nem türi meg, hogy az alkotmányt államcsínyszerűen teremtsék meg, mert ez a nemzeti akarat és szuverenitás megcsufolása. Amt ez az „alkotmányozó” parlament határoz, senmis és azt soha el nem fogjuk ismerni. Egyetlen történelmi kötelességünk a végsőkig tiltakozni az ellen, hogy a román nemzet akaratát egy politika párt érdekeinek vessék alá.

A felelősség tudatában alázatosan apellálok a koronára, amely hivatta van a nemzettel együtt működni, lépjen közbe és akadályozza meg, hogy a kötelékek az anyaország és a csatolt tartományok között meglazuljanak, hogy a korona tekintélyét elhomályosítsák és hogy megakadályozzák az ország újjáépítését.

orkánban egyetlen szavát sem hallani. A liberálisok körül fogják vezérüket, éljenzik és tapsolnak. A miniszterelnök után Chirulescu beszél, de az elnök a rettenetes lárna miatt az ülést bezárja. Popovici Mihállal az elnök az ülés után közli, hogy ismételen rendreutasította, de mert figyelmen kívül hagyta a rendreutasítását, a fegyelmi bizottság elé utalta.

Kizárnak hét képviselőt

Félhét órakor **Orleanu** elnök az ülést ismét megnyitja, de alighogy a fegyelmi bizottság határozatának felolvasásához hozzákezdene, ismét vihar tör ki. **A fegyelmi bizottság dr. Lupu, Mihalache, Mitro Macarescu, Ghiorghescu, Tulsea, Man Ielkés, Grigorie Filipescu képviselőket a kamarából 10 napra kirekesztik.** Mind a hét képviselő erre az emelvényre megy és élesen támadják a kormányt. Azután a fegyelmi bizottság határozatát bo csátják szavazás alá s nagy zajban a többség azt megszavazza. Az elnök az ülést 9 órakor berekeszti.

Bratianu bemutatja a bűnjeleket a királynak

A kamara ülésének végeztével nagyobb néptömeg verődött össze és a királyi palota elé vonulva tüntettek a kormány és az alkotmányjavaslat ellen. A tömeghez dr. Lupu, Mihalache és Grigori Filipescu intéztek beszédet és kérték támogatásukat a kormány elleni akcióhoz.

A késő esti órákban, amikor az utca még hangos volt a tüntetésektől, Bratianu Jonel sürgős audienciát kért az uralkodótól, aki azonnal fogadta. A miniszterelnök jelentést tett a királynak a nemzetgyűlési botrányokról és bemutatta a kerapelöt, amelyet Grigorie Filipescutól vettek el a teremörök. A miniszterelnök végül felhatalmazást kért az uralkodótól megfelelő rendszabályok alkalmazására.

Kijelölik a felszólaló minisztereket
Bukarest, márc. 10. Ma délelött miniszter-

tanács volt, amely először is a költségvetéssel foglalkozott. Azután az alkotmányreform vitájában résztvevő minisztereket jelölte ki. Eszerint a kamarában felszólalnak Bratianu miniszterelnök, Duca külügyminiszter, Marzescu munkügyi miniszter, Inculetz beszarabiai és Nistor bukovinai miniszterek. A szenátusban Constantinescu földművelésügyi, Banu kultusz- és Cosma közmunkügyi miniszterek fognak beszélni a kormány nevében. A kormánypárti képviselők közül csak a javaslat előadó fognak felszólalni.

Nem engedik a parasztokat a fővárosba

Az utcai tüntetéseken már pénteken este több vidéki földmives is részt vett, akiket a parasztpárt vidéki szervezetei küldtek a fővárosba. Az éjszaka folyamán újabb paraszttömegek érkeztek Bukarestbe. A miniszterelnök intézkedett a vidéki közigazgatási és a CFR-hatóságoknál, hogy ne engedjenek több parasztot a fővárosba. Az intézkedés újabb izgalmat keltett az ellenzéken amely felfüggesztésen és röpcédulákon tiltakozott a kormány terrorja ellen.

A kizárt képviselők

gyűlésre ültek össze Lupu elnöke alatt. Sever

Harminckét sebesült

Bukarestből jelentik: Ma délután, mielőtt Orleanu elnök megnyitotta a kamara ülését, gyanút keltő jelenségek voltak észlelhetők a teremben. Amikor a közönség már helyet foglalt a páholyokban, mindegyik páholyba a rendőrség egy-egy embere ment be. Ugyancsak rendőrök helyezkedtek el az újságírók páholyában. A folyosókon szintén egész sereg rendőr és detektív állott.

Orleanu elnök félénnyel megnyitja az ülést. Utána Beteanu válaszol a miniszterelnök tegnapi szavaira. Majd Ciugureanu liberális képviselő deklarációt olvas fel, amelyben ismerteti a beszarabiai atrocitásokat. A deklaráció felolvasása közben heves incidensek játszódnak le, amely után Ciugureanu folytatja beszédét. Kijelenti, hogy az alkotmánytervezetet nem fogadhatja el és ezért kilép a liberális pártból. Ciugureanu a szószerűről a többség hangos megjegyzései közben távozik, nem ül vissza helyére a liberális képviselők közé, hanem átmeny a terem másik oldalára és leül a beszarabiai ellenzék képviselői közé.

Nagy izgalom közepette Grigor Julian parasztpárti képviselő szólal fel és súlyos vádakkal illeti Chirculescu képviselőt, az új alkotmánytervezet előadóját.

— Ugyilátszik — mondotta kiabálva Grigori — Chirculescu elfelejtette, hogy ő volt az, akiről 1917-ben Bratianu Vintila, akkori hadügyminiszter, kijelentette: „Ez a Chirculescu a román nemzet legnagyobb árulója! Meg volt bízva a Tisica Erdővállalat román kincstárt illető vagyonának és iratainak kezelésével és ahelyett, hogy a hadsereg kivonulásával egyidejűleg eljött volna a fővárosból és megmenetette volna a társaság állami vagyonrészeit, Bukarestben maradt és az egész vagyont átadta a németeknek!

— Ez a Chirculescu — folytatja Grigori — adja most elő az új alkotmánytervezetet, ez az ember készíti elő azokat a pilléreket, amelyekre a román állam egész jövőjét akarják helyezni.

Chirculescu rögtön szót kér:

— Bratianu Vintila — ismeri el — valóban mondotta az előbbieket, csak hogy akkor háború volt és nem ellenőrizhette a vád valódságát. Bratianu Vintila később már magától kijelentette, hogy amit rólam állított nem igaz, tévedés volt, félrevezették.

Kitör a viha

Bratianu Vintila szólásra áll és megerősíti Chirculescu utóbbi kijelentéseit. Erre kitör a vihar. A képviselők átlátnak a paktumon és a legélesebb sértő szavak hangzanak el az ellenzék és a többség padjaiból. Moldoveanu ellenzéki képviselő felmegy a szószerűre, látszik, rendkívül indulatos, valami súlyosat akar mondani. Még mielőtt azonban egyetlen szót ki-ejtne, a háznagy hozzáugrik, gallérjánál fogva

Dan, Popovici Mihály és Mihalache szólaltak fel és elhatározták, hogy amennyiben a kamara ülésén részt nem vehetnek, a karzatról fogják a második ülést végighallgatni. A szócsokok közölték, hogy tudomásuk van arról is, hogy a rendőrség parancsot kapott, hogy a kizárt képviselőket a karzatra se engedjék fel. Ebben az esetben — mondották a képviselők — a végső lépésektől sem riadunk vissza.

Többségi pártértekezlet

Réggel 10 órakor a miniszterelnök értekezletre hívta össze a többséget. Bratianu Jonel miniszterelnök a következőket mondotta:

— A román nép azért teremtette meg vérdíjazatok árán az egységet, hogy történelmi hivatását betölthesse. Az ellenzéki munka, amint azt az ellenzéki deklarációk bizonyítják, a csüggesztés és rombolás munkáját segítik elő. Elősegítik az ország külső ellenségeinek propagandáját, támogatják az országon belül működő antonómista törekvéseket, tehát az ország egysége ellen irányuló működés ez. A kormány tudni fogja kötelességét és meg is fogja tenni, mert történelmi missziója van, amelyet a haza érdeke töle megkövetel.

lehuza az emelvényről és földre teperi. A teremben óriási kavardás támad. A képviselők a padokra ugranak, fülsiketítő sivitás, a ház elnöke rázza a csengőt, de csak percek múlva tud szóhoz jutni. Felszólalása a legnagyobb meglepetés. A házelnök ugyanis, aki a beszarabiai liberális-párt vezére, a következőket jelenti ki:

— Nem hallgathatok tovább! Fel kell világosítanom a képviselő urakat, hogy valóban ki ez a Chirculescu! Hát nem! Nem olyan tiszta ez a Chirculescu, amilyenre Bratianu Vintila mosni próbálja. Tudják meg az urak, ez az ember 1917-ben arról tárgyalt az orosz szovjet-kormányjal, hogy Beszarabiát ne csatolják Romániához, nincs rá szükségünk, nincs is jogunk rá, maradjon Oroszországnak. (Pfüj... Gyalázat!) Most kérem az urakat, hogyan kerülhet egy ilyen ember a kormányba? Hogyan lehetett egy ilyen ember Beszarabia minisztere! Egyáltalában hogyan ülhet itt velünk!

Lemond a kamara elnöke

Tartós és döbbenetes némaságban teszi a házelnök a következő deklarációt:

— Utálatom és megvetésem kifejezése mellett ezennel lemondok a házelnöki állásomról. Nem nyújthatok segédkezet egy olyan munkához, amely egy ilyen férfi kezéből származik. És már most megmondhatom: a legnagyobb erővel fogok küzdeni az alkotmányjavaslat ellen!

Alig fejezte be szavait, Manulescu háznagy felugrik helyéről és sértéssel vág az ellenzék felé. Közben az ellenzéki képviselők ordítják:

— Hazaáruló! Eladta a hazát! — és az összes jobboldali padosorok felé: — aljas, korrupt társaság!

Közelharc . . .

Chirculescu állatiasan eltorzult arccal rohan az ellenzéki padosorok felé. Utána néhány liberális képviselő. Már szemköztől is rohannak, az ellenzéki padosorokból, — pár pillanat múlva már egymás torkát fojtogatják, ellenzék és liberálisok, pofozzák, verik, rugják egymást. Valóságos közelharc keletkezik, öklökkel csapdosnak, tintatartókat vágnak egymás fejéhez. A folyosókról berohannak a rendőrök, szétválasztják a verekedőket, de az eredmény már így is döbbenetes: harminckét képviselő fekszik vérezve, jajgatva a terem padozatán.

Az események szükségessé tették az ülés azonnali felfüggesztését.

Kidobálják az ellenzéki szócsokokat

Este 7 órakor az ülést újra megnyitják. A kizárt képviselők meglepetésszerűen a terembe lépnek, leülnek helyeikre és bejelentik, hogy elő akarják adni védekezésüket. Elnök ezt nem engedi meg és nagy lármában intézkedik eltávolításukról. Ekkor felugrik helyéről Bescesiu képviselő és éles hangon a miniszterek felé kiáltja:

— Önök politikai sarlatánok:

A többség padjain óriási felzudulás támad, a miniszterek közül Sassu kereskedelemügyi és Mosoi közlekedésügyi miniszterek méltatlankodva az asztalra esapnak és felháborodva követelnek elégtételt.

Bescesiu: Nem az összes miniszterekre értettem, de főleg Inculetzre, aki 1918-ban parancsot adott ki a Beszarabiáért harcoló román katonák felakasztására.

Inculetz: Nem igaz, hazugság!

Bescesiu folytatni akarja szavait, de az elnök megvonja tőle a szót és felszólítja, hogy távozzék a teremből.

Bescesiu nem hajlandó a termet elhagyni, mire több liberális képviselő ráront, a levegőbe emeli és kidobják a folyosóra.

Ezután a fegyelmi bizottság előadója teszi meg újabb jelentését és közli, hogy Jacobescut husz napra, Mariu George parasztpárti képviselőket pedig huszonöt napra zárták ki. Popovici Mihályt csak dorgálásra ítélték. Az ellenzékiek kifogása szerint azért, hogy ezáltal éket verjenek a nemzeti párt és a parasztpárt közé.

Az előadó jelentéséhez még Buzdaganu parasztpárti képviselő akart felszólalni, de az elnök nem adja meg a szót. Buzdaganu mégis beszélni kezd, mire a többségi képviselők őt is a levegőbe emelik és kidobják.

Az ülés ezzel negyedkilenc órakor végetért.

Széchenyi püspök nem volt a szenátus tagja

Lemondott a szenátusi tagságról

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Nagyvárad, március 10. Az Uj Kelet tegnap beszámolt a bukaresti szenátus elnökének, Ferechidének arról az élnék feltűnést keltő nyilatkozatáról, amelyet Széchenyi Miklós gróf nagyváradi megyéspüspök szenátusi tagsága ügyében Pancrat szenátor interpellációjára adott. Az interpelláló szenátor arra figyelmeztette a szenátust, hogy Széchenyi Miklós püspök, aki tagja a szenátusnak, egyidejűleg a magyar főrendiháznak is tagja. Az interpellációra — az ügy megvizsgálása után — Ferechide elnök hivatalosan közölte a szenátorokkal, hogy Széchenyi Miklós gróftól törölték a bukaresti szenátus tagjai sorából.

Nagyváradon, ahol a püspök lakik a szenáció erejével hatott Ferechide elnök bejelentése, de még ennél is nagyobb feltűnést keltett a püspöknek a törles ügyében ma délelőtt tett nyilatkozata, amely nem mond kevesebbet, minthogy ő soha a román szenátus tagja nem volt és ennél fogva annak tagjai sorából őt egyáltalán nem is lehet törölni.

A püspök nyilatkozata, amelyet az Uj Kelet nagyváradi munkatársa előtt megismételt, a következőképpen hangzik:

— Csakhamar azután, hogy az erdélyi egyházak letették a bukaresti hűségüket, azok a főpapok, akik szenátusi méltóságra jogosultak voltak, megkapták kinevezésüket. Ezek között én magam is. Minthogy azonban ebben az időben folyt Románia és a Vatikán között a konkordátum-tárgyalás, számolnom kellett azzal, hogy a biharmegyei katolikus egyházat felosztják. Eppen azért, minthogy nem lehetett tudni, vajjon román szenátusi méltóságra jogot adó stallumom megmarad-e, lemondtam a szenátusi tagságról. Helyesebben: nem fogadtam el a kinevezést. Ezt az elhatározásomat annak idején közöltem a királlyal, valamint Ceanda tábornokkal, a szenátus akkori elnökével. Mindketten helyeselték állásfoglalásomat. Azóta helyzetem nem változott, a szenátusnak nem lettem tagja és ma sem vagyok. Törölni tehát nem lehet.

Eddig van Széchenyi püspök nyilatkozata, amellyel rehabilitálja magát a vád alól, hogy ugyanegy időben két állam főrendiháznak volt tagja. Jellemző Pancrat szenátor interpellációjának adataira, hogy azokat szószerint a „Beiusul“ című belényesi lapból vette.

* Robban a jókedv, mint a dinamit, ha az asztalon a pezsgő Szécsényi Favorit.

Rothmann Márton szabókéllékek és Cluj, str. Matia (v. Mátyás kir.-utca) 2. sz. rövidáru raktára. Eladás nagyban és kicsinyben. Vidékimegrendeléseket postán eszközöl.

Poincaré nem fogad el közvetítést

Csak Németországgal hajlandó tárgyalni

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Páris, március 10. Poincaré a kamara külügyi bizottsága előtt ismertette a Ruhr-vidéken eszközölt intézkedéseket. Kijelentette, hogy a kormány nem fogad el semmiféle közvetítést, sem pedig indirekt beszélgetést, azonban kész meghallgatni és tárgyalni Németország részéről jövő minden hivatalos jellegű javaslatot, ha a németek a helyzetet meg fogják érteni. Mindenesetre egyszerű ígéretre Franciaország nem fog lemondani garanciáiról, amelyeket a Ruhr-vidéken megszerzett.

Általános fémipari sztrájk
Dortmund, március 10. A francia megszálló csapatok Elberfeld irányába előnyomulva elfoglalták Kronburgot. A német bírák szövetsége felhívással fordult a világ valamennyi bíráihoz, járjanak közbe azok ellen a jogtiprások ellen, amelyeket a franciák a Ruhr-vidéken elkövetnek. A ruhrvidéki sztráboló fémipari munkások nagy többséggel visszatartották a békebírók ítéletét, amely a munka felvételét rendelte el. Hétfőre általános fémipari sztrájk várható.

Cenzura

Dortmund, március 10. Degutte tábornok cenzurarendeletet bocsátott ki, amely a sajtónak, a színháznak és a mozinak példátlan szigorúsággal tilt meg minden olyan gondolatközlést, amely a

közrendet veszélyezteti, illetve a megszálló hatóságok intézkedéseit és méltóságát csorbítja.

Franchet d'Esperay és Leon Daudet a bajor puccs értelmi szerzői

München, március 10. A rendőrség a legutóbb felfedezett monarchista összeesküvés vádlottjainál házkutatást tartott és szenzációs katonai irattár birtokába jutott. A talált iratok legnagyobb része a rajnáltulról került Bajorországba és kétségtelenül francia eredetű. Az egész terv értelmi szerzőjének Franchet d'Esperay és Leon Daudet szélsőbaloldali francia képviselőket tartják, akinek régi tervük, hogy a katolikus Délnémetországot, Bajorországot és Ausztriát egyesítik.

A „Berliner Tagblatt“ értesülése szerint a bajor összeesküvést a müncheni szénszindikátus fedezte fel, amely tudomást szerzett arról, hogy Kruehles tárgyalásokat folytatott a német szénellátás adatainak a franciáknak való kiszolgáltatásáról. Ugyancsak a franciák segítették volna el Bajorországot a birodalomtól, de a monarchista uralmat később Eszák-németországra is kiterjesztették volna. Az összeesküvés ügyében ma letartóztatták Munk szénagykereskedőt.

Elfogadhatók a török ellenjavaslatok

Izmed és Kemál kormányon marad

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Páris, március 10. Péntek éjjel a törökök átnyújtották a szövetségesek itteni képviselőjének a lausannei szerződésre vonatkozó ellenjavaslatot, amely igen mérsékelt hangú. Sürgetik benne a konferencia folytatását, lehetőleg Konstantinápolyban.

Páris, március 10. Angorai hírek eloszlatták azt a kellemetlen impressziót, amelyet az első hírek keltettek, mert a nemzetgyűlés nagy többséggel felhatalmazta a kormányt a tárgyalások folytatására. Török hivatalos körök véleménye szerint Izmednek sikerülni fog a tárgyalások újrafelvétele.

London, március 10. A külügyminisztériumban várják a török kormány jegyzékét, amelynek vétele után a kormány határozni fog afelett, vajjon a tárgyalások folytathatók-e és milyen feltételek mellett és hol legyen azok színhelye. Az angol kormány se nem optimista, se nem pesszimista, mindamelllett jó jelnek veszi, hogy Kemál és Izmed pasáknak bizalmat szavaztak, ami azt jelenti, hogy továbbra is kormányon maradnak.

London, március 10. A parlamentben tegnap bejelentették, hogy Konstantinápoly megszállása eddig huszmillió fontba került az angol adófizetőknek. A bejelentés fokozta azt az óhaját, hogy a közkeleti kérdést sürgősen rendezzék. Beavatott politika körökben remelik, hogy a kormány hajlandó az új török javaslatokról tárgyalni.

Az angol király a munkáspárt kormányképességével számol

London, márc. 10. A „Daily Express“ jelel, hogy György király ebédre hívta meg a munkáspárt négy vezetőjét, ami — a lap szerint — arra vall, hogy a király számol a munkáspárt közeli kormányképességével.

London, márc. 10. Az angol alsóház nagyiparos képviselőinek csoportja mozgalmat indított az európai államok adósságainak fundálása érdekében. Emlékiratot szerkesztettek, melyben bizonyítják, hogy Németországnak kétévi moratóriumot kell adni a fundálás lehetővé tétele végett. Ezzel szemben a különböző államok biztosítanak Franciaország keleti határait. Franciaországnak arra a vonalra kellene visszavonulni, melyen a Ruhr-vidékre való bevonulás előtt állott. Ha az Egyesült Államok a tervhez hozzájárulnak, világkonferenciát kellene összehívni, melyen Németország és Orosz-

ország is résztvenne. A memorandum kijelenti, hogy Oroszország most valószínűleg hajlandó megadni azokat a biztosítékokat, melyek alapján a többi kormányok de jure elismernék az orosz kormányt.

Az alsóházban egy képviselő kérdést intézett a kormányhoz, hogy van-e oly megegyezés Anglia és Franciaország között, mely lehetetlenné teszi, hogy Franciaország a versaillesi szerződés kiegészítésére külön békeszerződést kössön Németországgal. Bonar Law erre azt válaszolta, hogy ilyen egyezmény nincsen, de már a versaillesi szerződés alapján az ezt kiegészítő új szerződéshez az aláíró hatalmak beleegyezése szükséges.

Ujabb súlyos harcok Irországban

London, március 10. Irországban újabb harcok voltak a felkelők és a kormánycsapatok között, amelyeknek harminc halott áldozatuk volt és számos sebesült.

Dublinből jelentik: May grófságban több lázadó csapatot elfogtak. Ugyancsak elfogtak egy lázadó sereget Typerary grófságban.

— Aki Nagyváradra érkezik, köteles azonnal a rendőrségen jelentkezni. Nagyvárad tudósítónk jelenti: A nyugati csapatok parancsnoksága, amely második számú rendeletével a hadizónát legutóbb az eddigénél szélesebb területre kiterjesztette, tegnap hirtelményben intézkedett, hogy ezt a rendeletet Nagyváradon fokozott szigorúsággal hajtsák végre. A rendelet legfontosabb szakasza az, amely az utazási és személyazonossági igazolványokról, valamint a kötelező rendőri jelentkezéssel szól. Ennek a szakasznak értelmében, senki utazási és személyazonossági igazolvány nélkül nem utazhat Nagyváradra, ott nem tartózkodhat, oda való megérkezése után pedig azonnal kötes a legközelebbi közigazgatási vagy rendőri hatóságnál jelentkezni. A jelentkezést a hatóságok igazolják. Aki ilyen jelentkezési igazolást nem tud felmutatni, letartóztatják és pénzbírságra átváltozható fogsággal büntetik.

* Legujabb divat szerinti ruhák Lukács uri divatszalonjában készülnek Wesselényi-u. 20. I-ső emelet. Szolid és pontos kiszolgálás.

Kolozsvár költségvetése

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Megírtuk, hogy Kolozsvár városi számvevő-sége a napokban készült el a város kilenct hónapos költségvetésével. Minthogy az adók tetemes részét, a szesz-, sör- és cukoradót a látványossági lukszus, étel és ital után fizetendő adókat, öt a kétszázalékos községi pótdadót is az állam hajtja be, a jövedelmek arányában a város nagy összegeket irányzott elő az államkincstár terhére. Más kérdés, vajjon az állam hozzájárul-e e tételek folyósításához.

A költségvetést a tanács mai ülésén terjesztették be és még ma letárgyalták és elfogadták. Érdekesek a jelentés következő tételei:

A város **bevétele** (beleértve az alapok és üzemek hozadékát és az államtól adómegváltás címén várható jövedelmeket) 43,472,697 lei

Kiadások 43,470,726 "

Fölösleg 1,971 lei.

A bevételeket a város a következő jövedelmekre alapítja

Szén, sör és cukoradó megváltás	303,564 lei
Látványossági adó megváltása	109,850 "
Iskolafenntartás jövedelme	328,272 "
Köztisztasági hozzájárulás	541,035 "
Városi segély	141,750 "
Tisztviselők drágasági és családi pótléka	3,967,493 "
Utadók	70,036 "
Kaszárnyák bérei	121,796 "
Állami hozzájárulás a felvett adók fejében	12,642,957 "

A hiányzó összeget a városi ingatlanok jövedelmei, a gazdaságok, a strandfürdő, a vízvezetési díjak, villanyművek hozadéka fedezi.

A kiadások rovataiban nagyobb összegekkel szerepelnek a személyi és dologi kiadások.

A városi közigazgatás személyzetének fizetésére előirányzott összeg 4,638,537 lei. Ide az összes tisztviselők, kezelők, segédszemélyzet és szolgák járandóságai tartoznak.

Jóval tetemesebb a **dologi kiadások** rubrikája. Ez a tétel 12,238,199 leire van előirányozva. Ide tartoznak a város függő kölcsönei 2,341,133 lejellel, a tűzoltóság, segélyek, hidak és járdaburkolatok karbantartása, kövezés (2,208,303 lei), egészségügyi költségek (1,636,896 lei), szegényház és más kiadások.

A gazdasági kiadások 8,167,204 lejellel szerepelnek. A központi gazdaság kiadási tétele 2,424,517 lei, a tavaszi gazdaság kiadásai 722,540 lei, az erdőgazdaság (1,441,551 lei), köztisztaság (2,737,723) sport (18,014).

Itt említjük meg, hogy a központi és tarcsai gazdaság bevétele 3,954,278 leire rug.

A nagyobb beruházásokról tett előterjesztéseket ezúttal nem tárgyalják.

Cukorka és csokoládé raktár

Lusztig és Nussbächer
Calea Regele Ferdinand 31. sz.
Szállítunk postán,
utánvét mellett. 1439

N. é. hölgyközönség figyelmébe ajánlom újonnan fényesen átalakított női kalapszalonomat.

Párisi modellek megérkeztek. Átalakításokat hozott kelméből is jutányosan vállalunk. Gyászkalapok 3 óra alatt készülnek oo

Moskovits Rózsika

(Aubon Marche)
Clul. str. Memorandum
(v. Unió-utca) 9. 1427

VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL!

EREDETI GYÁRI ÁRAK!

GYAPJUIPAR R.-T.

Lloyd 1214
1461

SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK.

KOSSUTH LAJOS-UTCA 24.

Egyetemi tanárok a numerusz klauzusz mellett A kolozsvári diákság folytatja a harcot

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A kolozsvári egyetemi hallgatók tegnap esti gyűléséről az „Infrairea” a következő tudósítást közli:

Tegnap folytatták a kolozsvári diákok gyűléseit, amelyen mintegy kétszáz egyetemi hallgató, több egyetemi tanár és a bukaresti diákok küldöttsége is részt vett. Az ülés a legnagyobb rendben folyt le. A diákok felszólalásaiban lelkesen és tüzesen biztatták a további ellenállásra. Egyetlen szó nem hangzott el a mozgalom megszüntetése érdekében.

Felszóaltak Catuneanu, Pop Traian és Hatiegan Gyula egyetemi tanárok is, utóbbi az orvosi fakultás volt dékánja. Mindhármán arra mutattak rá, hogy a diákság mozgalma nemzeti mozgalom, következésképpen minden jó románnak támogatni kell a diákság harcat. Pop Traian, a büntetőjog tanára felszólította a diákokat, harcoljanak tovább az eddigi hajthatatlansággal, mert ennek a harcnak a célja hasznos az országra és a nemzetre. Hangsúlyozza, hogy a harc eredménye a mai gyűlés határozatától függ, tehát a leghatározottabban kell eljárni.

Hatiegan Gyula, a belgyógyászati klinika főnöke lelkesedéstől fűtött felszólalásában konkrét tényekkel mutatott rá, mennyit szenvedett a román haza és nemzet a zsidók miatt.

— A zsidó elem Romániában — mondotta — a mi türelmisségünk következtében a legnagyobb nemzeti veszélyé nőtte ki magát. Ha a román

népnek ezalkalommal sem sikerül megszabadítani magát ettől az elemtől, mi leszünk az idegenek Nagyromániában, mert el fognak nyomni bennünket a zsidók.

A két felszólalást a diákság hatalmas tapsal fogadta.

Catuneanu a román jog professzora arra mutatott rá, hogy a diákság mozgalma tisztára nemzeti mozgalom és minden tekintetben törvényes. Felhívta a diákságot, küzdjön továbbra is a zsidó veszedelem ellen. Ezután példákat hozott fel a küzdelemből, amelyeket az egész kereszténység, a Csendes Óceántól az Uralig, a zsidók ellen folytat és hivatkozott az amerikai, angliai, olaszországi, franciaországi, ausztriai és lengyelországi példákra. Felémeltette, hogy míg például Svédországban csak minden hétezeröt száz lakosra esik egy zsidó, Romániában minden hét románra jut egy. A romániai zsidók — mondotta — maguk csinálták meg a numerusz klauzusz a román iparban, kereskedelemben és pénzügyi életben. Végül kívánja a diákságnak, hogy megkezdett harca teljes sikerrel érjen véget.

Ezután szavazásra tették fel a kérdést és ötszázötvenhárom szavazattal huszonegy ellenében elhatározták, hogy folytatják a küzdelmet és nem engedik be a zsidó diákokat az előadásokra.

A diákgyűlés méltóságára és a professzorok felszólalására legközelebb visszatérünk.

A Szövetség felhívása az egységért

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség nagytisztségviselője a következő felhívást küldte szét az összes erdélyi hitközségekhez és zsidó szervezetekhez:

Közel egy év óta mind hatalmasabb arányokban bontakozik ki hazánkban is a nemzetközileg szervezett antiszemita mozgalom, mely vad gyűlölettel tör fajunk ellen és a tömegszennvedélyek martalékává igyekszik tenni a világon szétszórta népünk mindenütt kisebbséget alkotó töredékeit. Az antiszemitizmusnak a legalálványosabb rágalmakban és legképtelenebb vádakban annyira gazdag, évről-évre tárházából szedett fegyverekkel az egész országban hadjáratot indítottak velünk szemben. Lapokban, röpiratokban és különféle, egyéb sajtótermékekben rendszeres izgatás folyik ellenünk és az aknamunka a legutóbbi időkben már féktelen kirobbanásokhoz is vezetett, sőt annak folyamánként egyetemi ifjúságunk jelenleg is a legsúlyosabb szenvedések elviselésére van kárhóztatva.

A gyűlöletnek ezen hadjárata mindnyájunk ellen — bármily hitéleti felfogást is vallunk, bármily kulturpolitikai irányzatnak is legyünk hívei, bármily osztályhoz vagy párthoz is tartozunk — egyformán irányul. Az antiszemitizmus tárgyaként etnikai egység vagyunk és senki sem lehet közülünk olyan botor, hogy abból kivettnek higgye magát. Lássuk be hát végre mindannyian, hogy a reánk egységként törő gyűlölettel egységbe tömörülve kell felvállalnunk a küzdelmet!

Az egész romániai zsidóság egységes frontját kell szembeállítani az antiszemita mozgalommal s ennek előfeltételként nekünk mindenekelőtt szűkebb országgrészünkben kell a zsidó összességet egy egységbe tömörítenünk.

Csakugyan legfőbb ideje, hogy ez egységet megteremtjük!

Nemcsak az antiszemita mozgalom elhatalmasodása teszi parancsoló szükségé; de elismert jogaink megvédése, még el nem ismert jogaink kivívása és a zsidó közélet számtalan súlyos problémájának megoldása is csak úgy biztosítható, ha e célra energiáinkat egyesítjük.

Nézzünk körül a zsidó közélet mezején! Sivár látvány tárul szemünk elé. Közviszonyaink az egész vonalon szomorú ziláltság képét tautatják. Iskoláink pusztulófélben, tanítóink és tanítónőink létszáma egyre csökkenében, tanító- és tanítónőképző intézetünk nincsen, a jövő generációink helyes nevelésének s a társadalmi strukturánk egészségesebbé tételének érdekében szükséges intézkedések nem látszódnak, egy az egész országgrészre kiterjedő zsidó szociális gondoskodás létfeltételi hiányoznak.

És tartunk szemünk elé a számtalan jogsérelmet, melyeket zsidó közületek és zsidó voltak miatt magánosok nap-nap után szenvednek!

Gondoljunk csak az állami szubvenciók iránti jogos igényeink sokaságára, melyeket az állam — noha legjobb adófizető polgárai közé tartozunk — kielégítetlenül hagy, főleg azért, mert nincs egységes képviselőtünk, mely ez igényeknek bizonyára érvényt tudna szerezni.

Senki nem zárkozik el tehát annak belátása elől, hogy az Erdély, Bánát, Körösvidék és Máramaros területén lakó zsidóság egyetemének energiái az antiszemitizmus elleni küzdelemre és a zsidó közélet legfőbb problémáinak megoldására sürgősen egyesítendők.

Ez egyesítés legtermészetesebb keretét a Zsidó Nemzeti Szövetség szolgálhatja, mely a kormányhatóságilag jóváhagyott szervezeti szabályzatában lefektetett alapelvek szerint többek között az azal a rendeltetéssel is bír, hogy „Erdély, Bánát, Körösvidék és Máramaros zsidó lakosságának mindennemű közös érdekeit felkarolja és védelmezzé.” A Szövetségnek a Cionista Világszervezettel való kapcsolata és cionista jellege nem állja útját annak, hogy a szóbanforgó keretet nyújtsa országgrészünk egész zsidósága, tehát a cionizmustól idegenkedő csoportok részére is, mert szervezeti szabályzatának 7. §-a lehetővé teszi, hogy hozzá bármely, Erdély, Bánát, Körösvidék vagy Máramaros területén létező zsidó hitközség vagy egyéb közület — akár csak egyik célját illetően is — elveinek feladása és önállóságának csorbítása nélkül csatlakozzék. Csakugyan egyszerű módja volna hát az annyira kívánatos egység létrehozásának, ha a hitközségek összessége — kizárólag az antiszemitizmus elleni küzdelemnek, a jogvédelemnek és bizonyos meghatározott zsidó közéleti problémák megoldásának céljaira — a Szövetséghez csatlakoznák. Ámde a Szövetség központi nagytisztségviselői korántsem kívánja a Szövetség keretét az erdélyi zsidóság egyetemére reaktrojárni.

Eppen, mert át vagyunk hatva a Szövetségünk programjának fentidézett pontján alapuló köteletségünktől, hogy Erdély, Bánát, Körösvidék és Máramaros zsidó lakosságának mindennemű közös érdekeit felkaroljuk, az esetben, ha az ilyen közös érdeket képező egység keretét Szövetségünk bármelyikéből nem fogadtatnék el, egy pillanattal sem fogunk habozni, hogy annak más formában való megléte létrehozását legjobb erőnkkel elősegítsük.

S ha mindazok, kikhez jelen felhívással fordulunk, ép oly érdegen és őszintén akarják ezt,

mint mi, nem lehet kétséges, hogy már nem sokáig fogja nélkülözni Erdély, Bánát, Körösvidék és Máramaros zsidósága azt a szövetet, melyre oly égetően sürgős szüksége van, a szövetet, mely a zsidóság egyetemét — tekintet nélkül a kebelében hitéleti meggyőződés, kulturpolitikai felfogás, osztály és pártállás szempontjából fennálló különbségekre — az őt, a maga összességében érintő kérdésekben a kellő autoritással irányítani képes és bárki előtt kétségbevonhatatlanul képviselni jogosult legyen.

Konoly órában fordulunk az Erdély, Bánát, Körösvidék és Máramaros összes zsidó hitközségeihez és azok központi szerveihez, a beszercei ort. és a cluji kongresszusi központi irodákhoz, valamint az országgrész összes rabbijaihoz, tegyék végre valahára magukévé az országgrészünkben egyetemes zsidó érdekek képviselőjére hivatott szerv megteremtésének gondolatát!

Zsidó érzésünk teljes melegével kérjük őket, szivleljék meg e sorainkat és cselekedjenek szívük sugallata szerint!

Különösen rabbijaink bölcsességére apellálunk, kik a mai sorsdöntő időben bizonyára kivétel nélkül testvéri kezet kívánnak nyújtani azoknak, kik a hazai zsidóság egyetemének föltétlenül javára szolgáló erőtmörítésre törekcsenek!

Fogjunk össze megannyian egy, az Erdély, Bánát, Körösvidék és Máramaros területén lakó zsidóság egyetemének képviselőjére hivatott szerv megalkotására!

Róka, kelme, szőrmefestés és vegytisztítás a legszebb kivitelben a

„KRISTÁLY”-nál
Cluj. — Telefon 500.

Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban.

* Salon „Modelles Elegantes” Mikó-utca 30. Eredeti modellruhák és kabátok állandó kiállítása. Kosztümök, köpenyek, estélyi és látogató ruhák. Rendelések mérték után a legpontosabb kivitelben.

Sport kötött-szővött Áruház
aradi kötő és kötött-szővőgyár Ierakata
Kötött kabátok, svetterek, kötött ruhák, harisnya és keztyű eredeti gyári árban
o o o kapható o o o
CLUJ, Wesselényi-utca 16. sz.

A legfinomabb tisztagyapjú kötő-hápasz, blousok és ruhák részéne

SIPOS JENŐNÉL
Cluj, Piata Unirii 17 kaphatók

1403
Viszonteladóknek árkedvezményt adok

HIREK

Zápor

Leesett egy ló, a kocsis utána billent, véresre horzsolta az állat petyhüdt husát, szegény felhőrdült. Emberek jöttek köréje.

A kocsis nagyon káromkodott, emagát szidta, amiért nem vasaltatta még meg azt a tehetetlen párát, nem fájt neki a ló szikkadó, fakadozó sebe, jobban fájt neki, hogy a kocsirud is eltört.

Viccelődtek az emberek.

— Csak egy ló lehet olyan ló, hogy a száraz kövezen elcsusszon, — szolt egy harcabszszu ember. Kivette mokány fapipáját a szájából, körül nézett, nevetnek-e az emberek.

— Ma már mindenki lecsuszik — jegyezte meg egy szapora beszédű csaposlegény, aki a közeli vendéglőből futott ki.

— De biz'isten! — szolt egy testes férfi, akiről csak egyet lehetett minden bizonytal megállapítani, azt hogy törzsvendég — biz'isten maga aztán igazán lecsuszott. Elfelejtette elzárni a sörccsapot!

Nevettek, akik ott állottak, csak a csaposlegény sápadt el és futott vissza a korcsmába.

A ló nagy szomorúan utána nézett.

A kocsis várta a rendőrt.

Sajnálják nagyon a lovat. Miért nincs állatvédőtársaság, kérdezte egy szemüveges ur; rosszul abrakolják ezeket a közhasznú állatokat, vélekedett egy másik, akinek a kaucukmanzsettája és a szabatos, pontos beszéde elárulta, hogy tanügyi ember.

— Ma már, amikor az élelmezés nem probléma többé — szólalt meg egy okosabb férfi, aki egy tucat újságot szorongatott a hónalja alatt — az emberiség bezzeg gondoskodhatna az állatok ellátásáról is. Floridában erre külön törvény van.

Kikerestt egy újságlapot, abban kipécezett egy cikkekötöt, amely elmondja, hogy Floridában külön törvény van a hasznos háziállatok kötelező ellátásáról. Felolvasta.

Az ég elborult. Barna felhők siettek a látatárról be a városba. Eltakarták a napot, új felhők kapaszkodtak a régiekre és hirtelen megakadt az első tavaszi zápor.

A humoros emberek és a szánakozók és állatvédők és a világot megjavítók befutottak egy ház kapugádorába. Onnan nézték, amint a ló sebet a hideg eső hűsíti és marcangolja.

Fáradt teste vonaglott. Szivettépnő hörgött a szerencsétlen pára.

Egy kopott zsidó kiment a kapu alól, oda lépett a lóhoz, levette a kabátját és ráterítette a ló sebes husára. Aztán visszafutott a kapu alá.

— Valami handlé — jegyezte meg Florida állatvédelmének tudós ismerője — nem károsodik. Az eső megtisztítja a kabátot. A zsidó ezen is keres.

Hátall állott és nem vette észre, hogy a zsidó már visszajött és hallja a megjegyzést.

A zsidó mintha mitsem hallott volna.

A zápor elült; az emberek elszéledtek. A zsidó megint odalépett a lóhoz, levette a kabátot, zsebkendőjével letörülte a sebet és ment.

Fölnézett az égre, vajjon a felhők végleg elvonultak-e. A nap lebukóban volt a hegy mögött és bucsuzól a zsidó felé mosolygott.

— Német képviselők antiszemita akciója. Berlinből jelentik: A német nemzeti képviselők javaslatot terjesztettek a belügyminiszter elé, amelyben követelik, készítsenek kimutatást az országba újabban beszivárgó zsidók számáról és állapítsák meg, milyen mértékben folyt addig a zsidóság beszivárgása Németországba. Követelik a belügyminisztertől, világosítsa fel a közvéleményt, milyen lépéseket tett a zsidók bevándorlásának megakadályozására, továbbá állapítsa meg, milyen régi történelmi német neveket sajátítottak ki névváltoztatás címen a bevándorló zsidók.

— Elmarasztalták a vámhivatalt a nagyváradi Kovács-perben. Nagyváradi tudósítónk jelenti: A Kovács-féle vámpertben a nagyváradi törvényszék háromnapos tárgyalás után tegnap meghozta az ítéletet. Az ítélet megsemmisíti a vámhivatal

határozatát és kötelezi a vámhivatalt, hogy a letétbe helyezett nyolcszázötvenezer leit fizesse vissza Kovács Testvéreknek. Ezenkívül az ítélet kimondja Bogdán Costica ártatlanságát, amit azzal indokol, hogy ő a vámdenyelvény kijavítására Constantinescu vámfőnöktől kapott engedélyt és ez az engedély, minthogy Constantinescu a vámhivatal legfőbb tisztviselője, feltétlenül irányadó.

— Vihar Delcassé temetésének költségei körül. Párisból jelentik: A kamara tegnapi ülésén a Delcassé temetésének költségeire megszavazandó hitelt tárgyalták. Morucci kommunista képviselő kijelentette, hogy pártja nem szavazza meg a hitelt, mert véleménye szerint Delcassé Európa szempontjából végzetes személyiség volt. Morucci beszéde alatt a többi pártok tagjai ilyeneket kiáltottak feléje: „Menjen Berlinbe ilyen beszéddel!” Feltűnést keltett, hogy Borthon képviselő csatlakozott Morucchihoz, mert mondja, megérdemli Delcassé, miért térdelt le annak idején a cár előtt.

— A budapesti szabómunkások sztrájkja. Budapestről jelentik: A szabóipari munkások meghívást kaptak a munkaadóktól, hogy a bérmozgalmat szanálására tárgyalásokat kezdjenek. A munkaadók a tárgyalásokra ragaszkodtak eddigi álláspontjukhoz, csak néhány jelentéktelen engedményt voltak hajlandók tenni, amelyet a munkások tárgyalási alapon sem fogadhattak el. Mára újabb husz szabóipari üzemben hagyták abba a munkát.

— Dupla vagy semmi. (Alfred Savoir négyfelvonásos vígjátéka. A Magyar Színház bemutatója.) Egy csacska, könnyű bohóság, figurákkal, amelyek nem Savoir ur fejéből ugrottak ki. Ez a feleség és ez a férj és ez a harmadik, aki jelen esetben első férj, kitűnő szabásminták szerint készülnek jó évtizedek óta a francia vígjáték-irodalomban. Az asszony fölünyes, éretnyes, zseniális, csaknem az utolsó pillanatig, a férfi cinikus, biztos a maga dolgában ugyanaddig az időpontig, a férj pedig bamba és korlátolt mindvégig. Előre lehet látni mi fog történni, a férj bamba marad, a két fölünyes összeomlik s egy éjszaka helyett szerelem nyakig és mindhalálig. A darabon sokat lehet nevetni, az alakok és a dialógusok minden típusú voltuk ellenére józutek s mulatságosak. S ami fő, a három színész, aki játssa ezt a „Dupla vagy semmit”, egytől-egyig érzi és adja vígjáték-stílust. Baróti Erzsébet a lehető legjobb volt. Finom vígjáték-ösztöne van, az ilyen fölünyes, ideges szerelme-fojtott női figurákat úgy játssa meg, hogy senkise különbül. Lengyel Vilmos pompás karrikatúrát csinált, mulatságosabban maga Savoir ur se tudta volna elgondolni. Táray elsőrangú harmadik volt. Kisebb szerepekben Izso Miklós és Táray Böske tartották a vídám kép hátterét. A rendezés igen jó volt, a közönség harmadfél kedélyes órát töltött el s a végén még vissza akart menni, mert a vasfüggöny nem tudta a szerepét — az egyetlen a szereplők közül — nem ment le idejében s látha még lehetne mulatni még egy félórásukat! A „Dupla vagy semmi”, ha jól sejtjük, repertoárdarab marad.

— Magyarországon is megkezdődik a tisztviselőbocsátás. Budapestről jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy a köztisztviselők drágasági pótlékát a nyolcadik fizetési osztálytól felfelé ötvenzesre, lefelé negyvenzesre emeli. A létszámredukció kérdésével is foglalkozott a minisztertanács és a tisztviselőcsökkentés radikális megoldása több fölüleges állami hivatal megszüntetésével megindult. A kormány a csökkentés ügyében június 1-ig pozitív eredményt akar felmutatni. A minisztertanács egyúttal megbizta a honvédelmi, a kereskedelmi és a kultuszminisztert, készítsenek tervezetet az elbocsátandó tisztviselők elhelyezésére vonatkozólag.

— Leégett a bródi vagonygyár. Fiuméből jelentik: A bródi vagonygyár tegnap tüzvész következtében elpusztult. A kár tízmillió dinár.

— Purim-bál Sepsziszentgyörgyön. A sepsziszentgyörgyi zsidó ifjuság március 3-án, szombaton tartotta műsoros purim-bálját. A terem zsúfolásig telt meg a város legjobb publikumával. A vidék zsidósága is képviseltette magát. A műsor minden egyes száma tulszárnyalta a megszokott vidéki nívót. Az estélyt a helybeli Filharmonikus Zenekar

nyitánya vezette be. Beör Kálmán vezénylete mellett Orpheus nyitányát adták elő. Utána Kertész Mancika Halévi Zsidónőjét mutatta be. Weiszberger Olga műdalokat énekelt, zongorán Hochstätt Márkusné kísérette. Ezt követte egy jazz-band. Kux Andor mulatságos jelenetért sok tapsot kapott. Rosmann Gizike és Sebők Aurél shyimit táncoltak. Külön érdekesség volt Fruchter Mancika kuplés és táncszáma. Nagy Elekné Giszkalay János Hiób-dalaiból interpretált két költeményt finom művészettel. A műsor utolsó pontja egy Gábor Andor dialóg volt. Sichermann Zsenka és Pechár János jól alakítottak. Farkas József eleven humorral konferált. A bál anyagilag is jól sikerült.

— Házasság. Weisz Lórika Szamosujvár, Sámson Jenő Apahida jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Wagner özvegye haldoklik. Berlinből jelentik: Wagner Richárd özvegye Wagner Cisima néhány hét óta súlyosan beteg. Az utóbbi napokban állapota feltűnően rosszabbodott és tegnap beállt az agónia. Halálát minden percben várják.

— Holland küldöttség a pénzügyminiszternél. Bukarestből jelentik: A bukaresti holland követ tegnap a hollandiai kereskedők egy küldöttségével együtt megjelent a pénzügyminiszternél és kérte, hogy a holland tulajdonban levő román járadékok lebélyegzését könnyítsék meg. A pénzügyminiszter a járadékbizottságra bizta az ügynek az elintézését.

— A szerbek és az olaszok megegyeztek Fiuméről. Rómából jelentik: Az elmúlt éjjel Fiumében az olasz és szerb kiküldöttek a hajnali órákig tárgyaltak a fiumei kérdésről. A szerbek elfogadták az olaszok javaslatát és ezzel az egész Fiume-konfliktus elintéztetnek tekinthető.

— Stromfeld megbeszélései. Budapestről jelentik: A lapok beszámoltak már arról, hogy Stromfeld Aurél volt vöröshadseregbeli vezérkari főnököt ictartóztatták. Stromfeld ellen az a vád, hogy Szretka asztalosmesternél többekkel és már néhány esetben politikai megbeszélést folytatott. Megindult a nyomozás a megbeszélések részvevői ellen is, akik közül eddig tizenkettőt tartóztattak le. Szretka pincéjében kilenc katonai lőfegyvert találtak. Ezért őt is őrizetbe vették.

— Benes Varsóban. Prágából jelentik: Benes cseh külügyminiszter március végén Varsóba utazik, ahol politikai megbeszéléseket fog folytatni a lengyel kormánnyal.

— Végkielégítés a bajor királynak. Münchenből jelentik: A bajor országgyűlés ma kilencvenkét szavazattal huszonhat ellenében elfogadta a királyi ház végkielégítéséről szóló törvényjavaslatot.

— A bukaresti husarak. Bukarestből jelentik: A városi tanács a husarakat maximálta, nagyban 15, kicsinyben 18 lei árban. Az árakat ezután havonta fogják megállapítani.

— A lakók küldöttsége a királynál. Bukarestből jelentik: A lakók ligája tegnap küldöttséget menesztett a királyhoz, akinek átnyújtották a követeléseiket tartalmazó memorandumukat.

— Általános sztrájk a loirei szénvidéken. Párisból jelentik: A loirevidéki szénmunkások szervezetei bejelentették az általános sztrájkot.

A kolozsvári bajnoki mérkőzések. A kolozsvári labdarugósokosztály döntése értelmében ma kezdik meg az őszi fordulóból elmaradt bajnoki mérkőzések lejátszását. A sorsolás szerint az elsőosztályú bajnokságban a Victoria és a KAC, valamint az Universitatea és a CFR csapatai találkoznak. Ha a CFR csapata a belső válság miatt nem jelennek meg a pályán, az egyetemi csapat a KKASE-val fog barátságos mérkőzést játszani. A mérkőzések bírói dr. Vatianu Sabin (Universitatea) és Winkle István (KAC) lesznek.

— A Geulat Achuzá értekezlete. A Geulat Achuzá szövetséget március hó 15-én, csütörtökön délután 3 órakor a Zsidó Nemzeti Szövetség helyiségében rendkívül fontos értekezletet tart, amelyre

* Megnyílt Hirsch Antal úri divatszalonja Cluj, Ferencz József-ut 115 sz. alatt. Szövetekben dus választék, olcsó árak, szolid és pontos kiszolgálás.

Mapkovits F. ékszerész
Cluj-Kolozsvár, Vesselőnyi-utca 20. sz.

Arany- és ezüst ékszerek, kincszűst és ezüst dísztárgyak választéka. Szolid és pontos kiszolgálás. Tört aranyat, ezüstöt, briliántot legmagasabb napi áron vesznek.

Közgazdaság

A kolozsvári Sfatul Negustoresc és a választott bíróság. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara megküldte a kebelében felállítandó választott bíróság szervezete és működési tervzetét az összes szindikátusoknak és szabad érdekképviseleteknek. A kolozsvári Sfatul Negustoresc ma, vasárnap délelőtt ülést tart, amelyen a kamara tervzetét veszik tárgyalás alá és kijelölik azokat a delegátusokat, akik a kolozsvári választott bíróság kérdésében az iparkamarába március 12-én, hétfőn délutánra összehívott értekezleten a kereskedők tanácsát képviselik.

Az erdélyi szeszgyárosok gyűlése. Az Erdélyi Szeszgyárosok Szövetsége ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a kereskedelmi és iparkamara tanácstermében gyűlést tart, amelyen mindkét termelési kategória képviselői: az ipari és mezőgazdasági szeszgyárosok részt vesznek. A gyűlés az új szeszadó-törvényjavaslatot veszi bírálat alá és megkísérli áthidalni azokat az ellentéteket, amelyek az ipari és mezőgazdasági szeszgyárosok között még fennállnak és amelyeknek megszüntetésével az árak egységes szabályozása érdekében megvalósítható lenne az erdélyi, illetve országos szeszkartell. A mezőgazdasági szeszgyárosok hajlandók az országos kartellbe lépni, de az a kívánságunk, hogy az ipari gyárosok támogassák őket a szeszadó-törvényjavaslat olyan módosítására indított akciójukban, amely szerint az erdélyi szesztermelést a régi alapokra fektessék, az ipari gyárak az exkontingens-szesz után 5 leivel magasabb szeszadót fizessenek és a mezőgazdaságiak a bonifikációt ne visszatérítésekben, hanem kisebb adókulcs megállapításában élvezzék.

Kifizetik a vetésprémiumokat. A kormány az agrárreform végrehajtása után, a földmivelők buzdítására, bevetett holdanként 200 lei prémiumot tűzött ki. A jutalmakat a jegyzőségek utján utalják ki. Most megérkezett a rendelet, amely utasítást tartalmaz a prémiumra jogosultak neveinek és a bevetett területek nagyságának összeírására. A rendeletet a megyei adóhivatalokhoz küldték meg és ennek értelmében az adóhivatalok vezetői, a gazdasági felügyelők és a községi bírák tagjai annak a bizottságnak, amely a napokban megkezdte már működését és megállapítja, hogy Kolozs megyében hány hold földet vetettek be buzával.

Az adóvallomások benyújtása. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a pénzügyminisztérium az április 1-én életbelépő új adótörvények alapján szerkesztendő adóvallomások beadását a magánosoknak március 16-ika és április 15-ike közötti időre rendelte el. A községi lakosok együttes adóvallomásainak beadási ideje ugyancsak március 16-án kezdődik, a végső határnapot még nem állapították meg. A vallomási iverk március 10-ikétől kezdve kaphatók a pénzügyigazgatóságoknál vagy a dohányüzemekben hivatalosan megállapított áron. Vallomás minden adónemre külön készítendő. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara tekintettel arra, hogy az adózók az új törvényt még nem ismerhetik eléggé, a hozzáfutókat készséggel felvilágosítja.

A budapesti árumintavásár. Budapestről táviratozza tudósítónk: A budapesti tizennegyedik árumintavásárt a fővárosi kereskedelmi és iparkamara május 19-től május 28-ig rendezi meg a városligeti iparcarnokban. Az árumintavásár, amely a valutáris helyzet folytán a legkitünőbb bevásárlási alkalom, a magyar ipar mai állását fogja bemutatni. A rendezőség a legteljesebb előzetesseggel a legnagyobb kedvezményeket biztosítja a vándor látogatóknak. Mindazok, akik utazási szándékukat bejelentik, már elindulásuk előtt megkapják a

kívánságuknak megfelelő szálláscímét, valamint az összes kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványokat. Tárgyalások folynak, hogy mint a múlt évben, ez alkalommal is az igazolvánnyal ellátott vásárlatókat vizum nélkül léphessék át a határt, a vizum utólag Budapesten kedvezményes áron beszerezhető. Az ÁV. Hungária vonalain a mintavásárra utazók 50 százalékos utazási díjmérsékletben fognak részt venni. A mintavásár területét tranzitóraktárrá minősítik és az exportügyletet a legnagyobb előzetesseggel a vásár színhelyén elintézik. A mintavásár területén Budapest idegenforgalmi hivatalának bevonásával központi szerv létesült, amely minden ügyet elintéz.

Elismert erdélyi vállalatok. Bukarestből jelenti tudósítónk: A különleges gazdasági bizottság március 8-án tartott ülésén a következő erdélyi vállalatokat és pénzintézeteket ismerte el: Szilágyi Eleonora szesz-, rum- és likörgyár Rt. Kolozsvár működési engedéllyel, Standard temesvári harisnyagyár, Tordai Cementgyár működési engedéllyel, Temesvári Jutakereskedelmi Rt. működési engedéllyel, Mairovitz aradi kő- és vártelép működési engedéllyel, Unirea kolozsvári bonbon, biszkvit és dobozgyár, működési engedéllyel, és a kolozsvári székhelyű Faipari Rt. Valea-Mare működési engedéllyel.

Valutapiac március 10-én. Zürich. Nyitás: Berlin 257-50, Newyork 535-50, London 2521, Páris 3227-50, Milano 2555, Prága 1592-50, Budapest 17-25, Belgrád 565, Bukarest —, Varsó 118, Bécs 74-50, Bécs lebélyezett —. **Zárás:** Berlin 257, Newyork 532, London 2519, Páris 3230, Milano 2550, Prága 1595, Budapest 17-50, Belgrád 560, Bukarest 250, Varsó 120, Bécs 74, Bécs lebélyezett 75.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Napoleon 11300, London-angol font 14250—14550, Newyork-dollár 3025—3100, Belgráddinár 32—34, Prága-szokol 90—94, Berlin-márka 14-50—16-50, Milano-lira 144—150, Páris-francia frank 182—192.

Budapesti tőzsdézárás: Magyar Hitel 83000, Osztrák Hitel 5300, Salgó 12400, Rima 17650, Déli vasut 16000, Államvasut 49750, Kohó 90000, Atlantika 18750, Ganz-Danubius 2,700,000, Kőszén 3,460,000, Papír 4000, Szlavonia 5550, Földhitel 40500, Viktoria 2000, Kereskedelmi Hitel 2000, Kereskedelmi Bank 47000, Beocsini 2,750,000, Urikányi 22000, Láng 53500, Lipták 5900, Schlick 17200, Temesi szesz 15800.

A Szimplon új tarifái. Március hetedikétől kezdve a Szimplon-vonaton a következő új tarifák léptek életbe: Bukaresttől Lausanneig 328-55 frank személy- és 22-98 frank podgyászdíj, Londonig 884-30 frank személy- és 44-86 frank podgyászdíj, Milánóig 404-40 frank személy- és 16-49 frank podgyászdíj, Párisig 628-55 frank személy- és 28-41 frank podgyászdíj, Triesztig 281-60 frank személy- és 12 frank podgyászdíj, Veronáig 369-20 frank személy- és 18-17 frank podgyászdíj.

* Zürichi árfolyamnál magasabb áron váltok be aranyat, ezüstöt, brilliánt és platínát. Hilfmann ékszerész, Wesselényi-u. 12.

Mégsehol és soha

nem voltak kaphatók
készen olyan kítőnő

**öltönyök,
felöltők,**

1433

fiuruhák,

mint most

KATZ és MENDEL

cégnél Cluj, Főter 10. szám.

Szövetek nagy választékban.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Heti műsor:

Vasárnap d. u. 3-kor: Rózsika lelkem. (Operett-ujdonság, 5-ödször. Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap 7-kor: Vig özvegy. (Operett-repriz. Új szereposztással Sümegi Udön föllépésével. Premiére helyárrakkal. Napi bérlet 105 szám C.)

Vasárnap este 10 és fél-kor: I. Vonós négyes. II. Kigyútt az igazság. III. Színészpénnél szolgálók. (Ujdonság 2-odszor. Rendes helyárrakkal.)

Hétfő: Dupla vagy semmi. (Ujdonság, 3-adszor. Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 106 szám A.)

Mozgók műsora:

Egyetem mozgóban: vasárnap az Apollo-filmvállalat végtelenül bájos vizjátéka: Az álarcos leány. Cimszerepben: a kedves Ossi Osvalda. Sasok agóniája. Az évad legkiválóbb attrakciója! A francia Pathé-gyár felülmulhatatlan drámai erejű történelmi látványossága két részben. Főszerepet a nagyszerű Severin Mars alakítja. Az Apollo-filmvállalat slágere! Hétfő-kedden fut az első rész, szerda-csütörtökön a második és befejező rész, pénteken a smaragd köves nő. Az Ufa-gyárak megkapó vizjátéka. Főszerepben a szépséges Lya Mara, szombaton a Pathé-gyár megkapó család regénye. A múlt emlékei, vasárnap a Dorian-filmvállalat látványos kalandos regénye A halál létrája. Főszerepekben: a világhírű Albertini-csoport, a nagyszerű akrobata-együttes.

Uránia mozgóban: vasárnap végződik a Royal-filmvállalat mesés történelmi látványossága. Barberina táncosnő. Udvari történet, a második résszel. Hétfő, kedd és szerda az amerikai életképek legbájosabbika. A dollárprincesz. Főszerepben: Gladys Walton. Csütörtökön a francia Pathé-gyár drámai erejű családi regénye. A múlt emlékei. Pénteken és szombaton a bukaresti Apolló-filmvállalat nagyszerű ujdonsága. A cayenni rab. Victor Hugo híres regénye után. Főszerepben: Friedrich Zelnik és a népszerű Huszár Károly. Vasárnap a Dorian-filmvállalat látványos kalandos regénye, Julot az apacs. Főszerepben: Lucianu Albertini, a világ legmerészebb artistája.

Apolló mozgóban: vasárnap a Vita-filmgyár pompás attrakciója! Fantoche hercegnő. Szellems tragikomédia. Hétfő-kedden, a Royal-filmközpont végtelenül kedves vizjátéka! Sinfien kisasszony. Szerdán Barré örökbecsű színműve, Az egyenlőség, filmen, Ur és Szolga címen. Csütörtökön a francia Pathé-gyár megrázó filmtragédiája! A három álarcos. Pénteken A szenvedély vihára. Nagyhatású életkép, főszerepben: Henny Porten. Szombaton és vasárnap, egy-egy résszel, A sasok Agóniája.

* Központi téli kertben minden este 9 órakor nagy előadás. Beléptidj nincs. 1425

TEXTIL

rövid-, kötött-, szövöttáru
és fehérnemű szakmában

1354

elsőrangú cégek megbízásait keresi jól bevezetett

ügynökség

Szükség esetén délkeré derét vállal.

Ajánlatokat
referenciákkal „Elsőrangú”
jeligére Lloyd Express Cluj,
str. Iuliu Maniu 4. továbbít

Házassulandók figyelmébe!

Butort legelőnyösebben csak Fischer Albert & Comp. butorraktárában vásárolhat.

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 61. Telefon 5-79 Vizonteladóknak árkedvezmény

1496

GRÜNWARDL ÉS STEINER

NŐI DIVATKÜLÖNLE-
GESSÉGEK ÁRUHÁZA
CLUJ, PIATA UNIRII 12. SZ.

Tavaszi divatujdonságok:

BOERBERRY,
COOVERCOOT köpenyre
és kosztümre, CSIKÓS ANYA-
GOK ALJAKNAK nagy
választékban 1472

Bélyeggyűjtők!

Referenciák megadása vagy egy megfelelő letét-összeg ellenében szép küldeményt kaphatnak kiválasztásra, a legelőnyösebb feltételekkel. Üzlettulajdonosoknak három havi elszámolásra bizományba küldünk választékot, Wilhelm Hann v. Hanneheim bélyegkereskedés Sibiu-Nagyszeben, Reisenfelsgasse No. 5. 5198

Csillárok

asztali és éjjeli szekrénylámpák a legegyszerűbbtől legdiszesebb kivitelig nagy választékban állandóan raktáron, továbbá villany-vasalók és főzők, valamint az összes szerelési anyagok és minden feszültségre kicsinyben és nagyban eladása. !!

ERDÉLYRÉSZI CSILLÁRRAKTÁR
Cluj-Kolozsvár, Calea Reg. Ferdinand
1469 (volt Wesselényi Miklós-u.) 11. szám.

Engross FEKETEERDŐI Engross ÜVEGGYÁR

gyártmányai nagy mennyiségben érkeztek o

Kerekes Ernő

üveg, porcellán üzletébe,
Cluj, Cal. Regele Ferd. 14 1484

Ugorkás, befőttes üveg, valamint mindennemű üveg-áru vagonfélékben fix szállításra legelőnyösebb árakon kapható

Makói dughagyma foghagyma

és uradalmak által nemésített garantált csiraképességű magvak kaphatók kisebb és nagyobb tételben Schwarcnál Nagyvárad, Szacsvey-u. 11. 5237

Marha és sertésexportálók!

Csehországi vasuti fuvarkülönbözeteket a fuvarlevél felülvizsgálása után azonnal készpénzben kifizetünk.

„Recompens“ kereskedelmi és fuvarlevél felülvizsgálási iroda Timișoara, str. Memorandului (Király-utca) 42. 5259

Írógépek

és kellek állandóan nagy választékban. Javításokat legelőnyösebben vállalok.
Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Széchenyi-tér) 40. sz. Telefon 493.

Utazó bőrönd

és táskák legjobb minőségben kapható Farmati bőröndösnél Cluj, strada Memorandului (Unió-u.) 16

Erdély egyik legnagyobb és legrégebbi likőr- és rumgyára keres szakmabeli, eredményt felmutatni tudó

utazó rayon tisztviselőt

Ajánlatokat „Jól bevezetett jelígyére Lloyd Express Cluj, strada Juliu Maniu 4. továbbit. 1457

Cégtáblákat legelőnyösebben készít JARAB

Strada Regala 12a. (volt Majális-utca). 1316

Rézműves, rézöntő és gépjavitó műhely CLUJ, Széchenyi-tér 32. KOROM J. 1465

RADOS & Co.

FESTÉKNAGYKERESKEDÉS
Cluj, Cal. Reg. Ferdinand No. 21

Állandó nagy raktár

1360

MARX

féle gyártmányu
Emailakk, Padló-
lakk, kocsilakkok, bőr-
lakk, kalaplakk minden
színi, vegyi és földfestékek,
valódi tiszta ultramarin, nürnbergi ecsetek, parkett tisztítási cikkek

Papir és fűszernagykereskedők figyelmét felhívja az Iskola salsonra „Zea“ első román krétagyár Cluj.

C-E-R-E-S

legfinomabb növényvaj megérkezett GEORG SCHICHT A. G. Auszig cluj-i bizományi raktárába. — Nagyban o o o megrendelhető: o o o

BOSKOVITZ LAJOS KERESEK. ÜGYNÖKSÉGÉNél CLUJ.
Telefon 459 Calea Regele Ferdinand 21. Telefon 459

Külföldi likőr- és pezsgőkülönlegességek kaphatók LUCULLUS-nál Oradea-Mare Bémer-tér. 1392

Kötött, szövött és nörinbergi áruk nagy-kereskedése Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagypiac-tér 1352

Schönberger, Spitz & Co.

Modern üvegsiszolda és tükönárugyár

PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD),
STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tüköröket és butor-
üvegeket minden Ujrafoncsorozás
méretben és Ujrafoncsorozás
mennyiségben! Kérjen árajánlatot

Tordai Sörgyár Részvénytársaság

Gyár: Torda, telefon 5. Főraktár: Cluj, Calea Dorobanților 11. Telefon 394

KORONA
a legizletesebb világos sör

GLORIA
duplamalata tápsör

Elismert legjobb minőség!

FAVORIT csokoládé gyártmányai minden háztartásban nélkülözhetetlen! Cluj, Calea Victoriei 99. szám. Telefon 2-71

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetők egyszeri közlési díja szavanként 1 lei. — Vastagabb betűvel szedett szavak 2 lei. — Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 20 lei. Jelleges hirdetésekre semminemű kiváltságot nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetésnek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatók. Erre a célra a hirdetés díjon kívül 2 lei 50 bani bélyegköltés fizetendő.

Ócska férfiruhát legmagasabb áron veszek. Dézsma-u. 10. 5238

Két intelligens fiatal ember szállást kaphat. Hosszú-utca 88, ajtó 3. 4249

Okleveles pedagógus-iskolai tanár, ki jelenleg román

állami iskolában tanít, román, héber, magyar és német nyelvtudással midő iskolánál keres alkalmazást. Cím a kiadóban. 5262

Sötétkék, barna, sötétke férfiruhák gyapjuszövetből kaphatók 495-850 lei. Dézsma-u. 10. 5238

Konyha edények és háztartási cikkek olcsón beszerezhetők 1296

Grünwald Jakab bádogos üzletében
Cluj, Piata M. Vitrinul No. 13

Telefon 21. **Ládagyár** Telefon 81.

Ünnepek idején és kedveseket összehozó és szíveskedő részben megrendelésre azonnal készült és szállít a legolcsóbb napi áron 1361

Sajovics és Lebovits fűtőberendezés és ládagár Cluj, Strada Cornușii (volt Kajántói-ut) 1 szám

Zsák, Zsinog, Ponyva Havas Dezső Timișoara. 1874

UJI ÜVEGÜZLET UJI

A helybeli és vidéki vásárlókörönél szíves figyelmébe!

AUSLANDER RUDOLF

üveg, porcellán és lámpa-üzletét megnyitotta. oo

מבד 7

porcellán és fajansz tányér, sültés tálak, vizes, boros, pálinkás poharak, demyonok, táblaüveg stb. a legelőnyösebb beszerzési forrás en-oo gross endteil. oo Cluj, Calea Reg. Ferdinand 37 sz., az Uránia palota mellett oo

A kolozsvári CZELL-Sörgyár
gyárfmánya
Hercules duplamalátá tápsör különlegesség és a világos
Monostor sör
stólérhetetlen minőségük miatt vezető márkának bizonyultak 1428
Mindenütt kaphatók! Mindenütt kaphatók!

Butorkereskedők és butorvásárlók figyelmébe!
Mielőtt szükségletüket beszereznék tekintsek meg raktárunkat, ahol nagy választékban különösen háló-, ebédlő- és uszobák kaphatók kedvező fizetési feltételek mellett is. Elvállalunk: szállodák, éttermek, kávéházak, üzletek, bankok stb. modern berendezését.
Victoria Falpari Műbutorgyár rt.
Tárgu-Mures—Marosvásárhely
Gyártelep: Str. Bererie (Sós-káz-utca) 17. Üzlethelyiség: Szt. Georg (Szentgyörgy-u.) 5.

Használt gépeket vesz, mindenféle javított gépeket szállít és javításokat eszközöl:
Hoffmann Sándor okl. gépészmérnök Cluj
Telefon 919 Székely-ut 2. szám Telefon 919

Szőrmék művészies feldolgozása! 1869
Telefon 12-12
Eredeti modellek
DÉRI LAJOS
Cluj, str. Memorandului (volt Unió-utca) 3 szám

Mielőtt tavaszi-ruha, raglan telöltő-szővet szükségletét fedezné, látogassa meg
SCHERER KÁROLY ÉS FIAI UTÓDAI
Gromen és Herbert
nagyszabeni posztógyárának **cluji** gazdagon felszerelt **lerakatát** Lloyd 1219 1890
Babos-galofa Nagyszamos vasútd mellett

Cluj, str. Baron L. Fog (volt Brassay-utca) 10 szám.